

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bérbán). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. Arany Bika-bérbán) félemelet. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

A munkanélküliség igen komoly probléma lett Debrecenben. Annak ellenére, hogy a tavaszi idő rendszeren több munkaalalmat és lehetőséget jelent, az ideiglenes csökkenés a dolga hiába váró emberek száma. — Többször szó volt már róla és legutóbb is elhangzott, hogy, sajnos, Debrecenben még mindig 8990 munkanélküli van.

A magyar demokráciának elsőrangú fontos feladata a munkanélküliség leküzdése. Hiszen a munkanélküliség súlyos teherterhelést jelent és a nyugodt légkör kialakítását megnehezíti.

Minden téren tehát a munkaalalmak fokozására kell törekedni. A problémának van állami, városi és társadalmi része. Az állam nagyarányú közmunkák megindításával érhet el eredményt. Eredetileg történtek már intézkedések és meg is alapították az illetékesek az erre irányuló programot a hároméves terv keretében. Debrecen szempontjából az a fontos, hogy mentől nagyobb hányadot tudjon a maga számára biztosítani, amire megvan a jogos indok. — Hiszen talán az egész magyar vidéken itt a legnagyobb arányú a munkanélküliség, de megújítási vágy is itt a legfőbb, mert ez a város szenvedte aránylag a legnagyobb háborús kárt.

Kétségtelen, hogy az építőipar az, amely a legtöbb iparágat, a legtöbb munkaszerkeztet tudja foglalkoztatni, de az adatok bizonyítják, hogy nemcsak az építőiparban van munkanélküliség. Eppen ezért a középkezelések szorgalmazása mellett gondolkodni kell más területekre is. — Gyökeres megoldást tulajdonképpen Debrecen iparosítása jelent. Ennek a városnak lakossága és munkára váró rétege annyira felduzzadt, hogy a munkaszerkeztet foglalkoztatása át-fogó nagyszabású tervek végrehajtását igényli. Az első világháború előtt harminc jelentős gyár, illetve nagyobb gyárjellegű ipari üzem volt Debrecenben. Hol vagyunk ma attól, mikor a „Patkógyár”, a „Mezőgazdasági gépgyár” egymaga több mint ezer munkást foglalkoztatott; nem is beszélve a kisebb-nagyobb gyári üzemről.

Pérsze, a gyárpar feltámasztása és fejlesztése nem lehet azonnali program. — Sokkal gyorsabb megoldást hoz a kézművesipar támogatása és olyan helyzetbe juttatása, hogy mentől több munkaadót tudjon foglalkoztatni. Általában nem lehet mindent a közmunkáktól várni, hanem gondolni kell a magán-gazdaság tervszerű bekapcsolására. Általában a magánkezelés megújítását is elő kell segíteni és társvezető intézkedésekkel a magántőkét is arra bírni, hogy résztvegyen a munkanélküliség leküzdésében.

Ebben a vonatkozásban első-sorban lehet említeni a lakástermelést. Debrecenben nagyarányú a lakásnév: a lakások jelentős százaléka pusztult el

Elutazik Athénból a szovjet nagykövet Súlyosbodott a Szovjet-Unió és a görög kormány közötti viszony

Moszkva. Az AFP tudósítója jelenti, hogy Rodinov tengerész, a Szovjetunió görögországi nagykövete Athénból való elutazásának bejelentése új szakaszt jelent a Szovjetunió és a görög kormány közötti kapcsolatok súlyosbodásában. Itteni értesülések szerint a moszkvai görög követ továbbra is Moszkvában marad.

ÉSZAK-GÖRÖGORSZÁGBAN GERILLA-KORMÁNY KÉSZÜL

Athén. Kedden első ízben tesznek említést arról, hogy Észak-Görögországban esetleg gerillakormányt alakítanak. A szabadharcosok a jelentések szerint, akkor előztek erre amióán húsvét hétfőjén elfoglalták

Gromiko Amerika görög és törökországi politikáját bírálta

Newyork (Reuter). Gromiko, a biztonsági tanács hétfői ülésén támadta Amerika görögországi és törökországi politikáját, mert az mellőzi az Egyesült Nemzeteket. Szerinte az Egyesült Államok eljárása meggyengíti az Egyesült Nemzetek szervezetét és alássa tekintélyét. Gromikonak, Amerika törökországi és görögországi politikája ellen intézett támadása egyik következményének azt hiszik, hogy támogatást nyújt azoknak az amerikai kö-

Nyugat-Macedóniának egy olyan részét, amely 20 km-nyire fekszik az albán határtól. A görög sorkatonaság a közelmúltban kiürítette ezt a területet. — MINDEN ESZKÖZZEL VÉGET KELL VETNI A ZÜRZAVARNAK — MONDOTTA VENIZELOSZ MINISZTER

Venizelosz tengerészeti miniszter hétfőn Rolo kikötőjébe érkezett. Venizelosz beszédet intézett a lakossághoz és hangsúlyozta, hogy a kormányzatban résztvevő összes pártoknak hő vágya a gerillaharcok vérszínű befejezése. — Sajnos — mondotta — a nyugalom helyreállítására irányuló

tást nyújt azoknak az amerikai köröknek, amelyek ellenzik Truman politikáját. Másrészt úgy vélekednek, hogy a Szovjetunió állásfoglalása utat nyithat a balkáni és földközéptengeri kérdések békés megoldásához, sőt talán lehetővé teszi, hogy tárgyalások induljanak meg Washington és Moszkva között az orosz-amerikai általános problémákról. A BBC amerikai rádiótársaság

intézkedések nagyon csekély eredménnyel jártak. Görögország, amely élni akar, minden eszközzel véget vet a zürzavarnak, hogy hozzáfogjon az újjáépítéshez és a talpraálláshoz.

Venizelosz újból felszólította a szabadságharcosokat, hogy tegyék le a fegyvert és védelmet ígért nekik a megtorlások ellen.

A már hetek óta folyó észak-görögországi offenzíván kívül a görög kormányzatok támadást indítottak az ország közepén is a szabadságharcosok ellen. A legutóbbi összecsapásnak 108 halálos áldozata is van. A kormányzatok 160 foglyot ejtettek. (MTI)

Gromiko beszédéről szóló tudósításában kiemelte a szovjet kormány-nak azt a nagyhorderejű indítványát, hogy a világ hatalmai haladéktalanul kezdjék meg a leszerelést és hogy a Szovjetunió kormánya a legnagyobb készséggel hajlandó együttműködni az atomerő ellenőrzésében és a nemzetközi rendőség felállításában. A BBC Gromiko nyilatkozatát rendkívüli horderejű eseménynek mondotta.

Vagyonjogi nehézségek miatt egyelőre elhalasztották a szlovákiai áttelepítést

Az április 8-ra elhatározott szlovákiai áttelepítés megkezdését a vagyonjogi nehézségek miatt felmerült egyéb kérdések rendezéséig bizonytalan ideig elhalasztották. A magyar delegáció egyes tagjai Pozsonyból visszatértek Budapestre s a to-

vábbiakra vonatkozólag itt folytatnak megbeszéléseket. A pozsonyi „Csasz” interjúk között Jan Massarykkal, Csehszlovákia külügyminiszterével, Massaryk kijelentette, hogy attól fél, hogy Csehszlovákia és Magyarország nem tud végleges

megállapodásra jutni. — Olyan légkört kell teremteni — mondotta —, amelyben a multat el lehet felejteni és reménnyel nézni a jövő elé. Csehszlovákia ezen a téren valóban bebizonyította jóakarátát. (MTI)

Truman elnök beszéde

Newyork, április 7. Truman elnök a demokrata párt Jefferson-vacsoráján nagy beszédet mondott. Felelősségünk parancsolja — mondotta —, hogy őr-álljunk a tartós béke épülete előtt. Ez az épület az Egyesült Nemzetek. Ennek a testületnek, ha csak lehetséges, egyeztetés útján kell feladatát teljesítenie. Feladatát azonban feltétlenül teljesítenie kell még akkor is, ha a nemzetközi rendfenntartó had-erő segítségével kell megakadályozni a fegyveres összetűzéseket.

Truman ezután annak a reményének adott kifejezést, hogy az Egyesült Nemzeteknek minden időkre sikerült kioltania a háború lángját. Említést tett arról is, hogy Amerikának segítenie kell a szabad nemzetek szabadságuk megőrzésében, —

majd hangoztatta, hogy Amerikának olyan katonai hatalomra van szüksége, amely lehetővé teszi, hogy helytállóan vállalt kötelezettségéért. Az elnök a továbbiakban gazdasági kérdésekről beszélt és állást foglalt több árucikk árának leszámítása mellett, mert a másik lehetőség csak az infláció lenne. — A világ tőlünk várja a vezető — fejezte be beszédét Truman.

VI. György: Nem valószínű, hogy újabb nagyobb háború törjön ki

London. VI. György király a rhodéziai törvényhozás új ülészkát megnyitó beszédében kijelentette: Bár nem valószínű, hogy újabb nagyobb háború törjön ki, mégis szükség van védelmi előkészületekre. U-

gyan —, mert mi olyan nép vagyunk, amely nemcsak saját szabadságát szereti, hanem más nemzetek jogát is elismeri a szabadságra.

A moszkvai rádió azt a megjegyzést fűzte Truman beszédéhez, hogy Truman ismét megkísérelte azt a benyomást kelteni, hogy az Egyesült Államok egyoldalú akciója nem veszélyeztet az Egyesült Nemzetek létét.

vagy ment főnkre, illetve szorult renoválásra és mégis magánépítkezést alig lehet látni. Induljon ki Debrecenből egy olyan kezdeményezés, hogy a lakáshelyreálítási költség bizonyos százalékát le lehessen vonni a ház, illetve lakásadóból. Emlékeztetünk rá, hogy a harmincas években mutatkozott munkanélküliséget és lakásügyet jórésben le lehetett vezetni ilyen megoldással, mely a háztulajdonosokat

arra bírta, hogy a kivételes kedvezmény igénybevételevel javíttassák a meglévő rozoga lakásokat, modernizálják.

Társadalmi feladat is mutatkozik a munkanélküliség leküzdésének szükségességében. — Lapunk hírvetőjének élén napoként olvasható egy rövid mondat: Dolgoztass, hogy dolgozhass. Ebben benne van minden. Akinek módja van hozzá, dolgoztasson mentől többet: for-

lakoztasson mentől több munkás kezét, mert végeredményben a gazdasági élet körforgásában akkor találja meg a saját számítást, hasznát, keresetét. Mentől nagyobb a forgalom ipari és kereskedelmi téren, annál inkább boldogul az egyén, az ország. Az alap, a magyar mezőgazdaság, hála a Gondviselésnek és a magyar gazdaságszabályozó kintartó munkájának, szilárd, erre az alapra lehet építeni.

A Tiszántúli Tudományos Intézet

Mint minden törekvésnek, a Tiszántúli Tudományos Intézet felállítását céloznak is van előzménye. Amikor a Balaton Külső Bizottság befejezte munkáját, amely tökéletességével páratlanul áll még ma is a világ tudományos irodalmában és mintája annak, hogyan kell egy tájékozott megvizsgáló, azonnal megalakult az Alföldi Külső Bizottság. Ez azonban még sem kezdhet munkáját, mert még abban az évben kitört az első világháború.

A békekötés után a még pár éves debreceni egyetem fogott úrra a terv keresztülviteléhez szükséges anyag támogatásával egy-alkította a Honismereti Bizottságot. Ez nem az egész Alföld, hanem csupán a Tiszántúli kutatást tűzte ki céljának. Debrecen város, gazdálkodása és a szomszédos megyék közül különösen Szabolcs megye anyagi támogatásával egymásután jelentek meg a Bizottság kiadványai. 1925-től 1933-ig 31 könyvben tárta fel az Alföld vízrajzát, állatvilágát, a Nyírség növényzetét, mezőgazdaságát, az elpusztult hortobágyi falvakat, a különböző mesterségeket, a nagykunság pásterületét, Szarvas leírását, a hajdúk történetét, hódmezővásárhelyi népdalokat és mesterségeket, stb., stb. A Honismereti Bizottság nem irányította a kutatók munkáját, hanem csak arról gondoskodott, hogy a munka területén dolgozó kutató tudós eredményes munkája nyomtatásban megjelenhessen. A 30-as évek gazdasági válsága ezt a szép munkát megakasztotta. Ugyanígy járt a Honismereti Bizottság után alakult Szegedi Alföldkutató Bizottság is, amely Szeged vidékén és Pest megyében végzett kutatásokat ismertette.

Mint a két egyetemi kutató bizottság kevés pénzzel rendelkezett. Csak annyival, amennyit a társadalom adott céljaira. A munkatársak ingyen dolgoztak, csak tanuimányaik kinyomtatását vállalhatták a bizottságok. Az eredmények azonban annyira nyilvánvalóvá tették a kutatók folytatásának szükségét, hogy végre a kormány is kinyújtotta segítő kezét és állami költségen Kolozsvárról, Szegeden és Pécsen létesített tudományos intézetet. Debrecen kiharadt, bár Klebelsberg még a Déry Múzeum megnyitásakor mondott beszédében megígérte az intézet felállítását és az egyetem tanárait felszólította mutassák be neki kutatási terveiket. E tervek el is készültek és a miniszter el is kerültek. Az ígért azonban csak ígért maradt.

1943-ban a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara mozgalmat indított össze, hogy a gazdák mondják gazdaságának fejlesztésére munkatervet készítsen. Ekkor vetődött fel az az eszme, hogy a tudomány és a gyakorlati élet úgy dolgozon össze, hogy a gazdák mondják meg milyen nehézségekkel küzdeködnek a talajművelésben stb., mely kérdésekben tájékoztatónak s egy megfelelő szerv után megkeresi azt a tudóst, aki ezekkel a kérdésekkel foglalkozik. Ő azután tanácsot ad, ha pedig a kérdés még nincs megoldva, kikutatja, feldolgozza és az eredményt a gazdákkal tudatja. Amíg tehát előbb

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

Egerek és emberek munkás előadás

Játék a kastélyban

du. fél 4-ker Csárdáskirálynő Füllesztés előadás

Telefon: 110

10-én, esütörtökön 7 órákor

APOLLO MOZI

Hova lettél drága völgyünk
A sziv filmje, amerikai
kötői m.é.

Előadások köznapokon: du. 4. 6.
8 vasár- és ünnepnap délelőtt
11-kor is.

Telefon: 194

Vigszínház

mozi

Ma utoljára

A leghatalmasabb amerikai
filmreklám! A kalandok, az
izgalom, a szerelem, a ro-
mantika filmje:

Kard és szerelem

Előadások:
3.30, 6.30, 7.30 órákor.

METEOR filmszínház

Április 9. 10. GYANU, Sallágyi
Szabó Eszter, Somlay Artúr,
Perényi László, Benkó Gyula ki-
tűnő magyar filmje. Híradó.
Előadások: 5 és 7 órákor

Értékek és lehetőségek a magyar földben

Az első világháború után veszteségeink tudatában bekövetkezett egy nagy nekibuzdulás, mely egymásután hozta felszínre a magyar föld kincsét. Egész sereg gékutunk, két olajforrásunk, hőforrásaink, mint a debreceni és szoboszlói is ennek a nekilendülésnek köszönheti feltárását. Sajnos később, anyagi és más okok következtében a lendület alábbhagyott, majd teljesen ellankadt.

A magyar föld pedig ma is feltáratlan kincsek tömegét rejti magában. A dolgozóknak paragon heverő ereje, munkanélküliek ezrei kaphatnak foglalkoztatást és a magyar társadalom életszínvonala emelkedik minden egyes kallódó értékünk feltárása által.

nyésztésére telepeket állítsanak fel, szervezzék meg a makkt-gyűlést. Konzervgyárakat létesítsenek, a gyógynövénytermesztést részben a debreceni erdőekben, másrészt a Hortobágy másfélra használható szíkesén tervszerűen dolgozzák ki.

El kell indítani ismét a megkezdett nyomokon és ahogy szellemi életünkben megkezdődött nagyarányú kultúrunka keretében a rejtett tehetségek, kallódó értékek felkutatása, a bennük rejlő tehetségek kiaknázása ugyanúgy a magyar föld rejtett kincsét, kihalozó lehetőségeit kallódó értékeit fel kell kutatnunk. Meg kell indítani ezen a téren azt a munkát, mely másfél évtizeddel ezelőtt abbamaradt annak ellenére, hogy az addig folytatott kutatásoknak köszönhetjük a hajdúszoboszlói és debreceni hőforrást is egybeként között.

SOKUTATÁS AZ ALFÖLDÖN

Nem új megállapítás, hogy az Alföld mélyében, amely fölött valaha tenger hullámzott, rendkívül értékes tengeri eredetű sók vannak. Nagymennyiségben található konyhasó, kálisó, bróm és jód-só. A konyhasóért nagy összeget adunk ki külföldre, a kálisó a műtrágyagyártás egyik legfontosabb alapanyaga, a jód és bróm-sók a gyógyszer és vegyszer gyártásnál nélkülözhetetlenek. Laboratórium uton a hajdúszoboszlói hőforrásvízből megoldották a sókitermelést s akkor állapították meg, hogy e vízből több, mint 300 vagon konyhasót, 80 vagon szódát, 40 mázsa jódot és 120 mázsa brómot lehet kitermelni. Tekintve, hogy a debreceni hőforrás víze ugyanolyan összetételű, mint a szoboszlói, tisztán a mennyiségétől, nem kis mértékben tehát új kutak fúrásától függ, hogy itt mennyit lehet kitermelni.

Aki 20 millió ember meggyilkolásáért felelős

A nürnbergi amerikai katonai törvényszék kedden kezdte meg Oswald Pohl SS tábornoknak s a náci gyűjtőtábor-rendszer vezetőinek büntetését. Pohl, az SS központi gazdasági irodáinak főnökét és Himler egyik jobbkezeit azzal vádolják, hogy olyan terveket támogatott, amelyek egész fajok kiirtására irányultak. — A nürnbergi vádirat szerint 20 millió ember meggyilkolásáért felelős, akik Európa különböző részeiben gyűjtőtáborokban pusztultak el. (MTI)

Fősorozás

A Honvédelmi Miniszter úr rendelkezése alapján az 1947. évi fősorozásra előállni tartoznak az 1925. és 1926. évben született magyar állampolgárságú állításkötelesek, még akkor is, ha előzőleg már állottak sorozóbizottság előtt, továbbá az 1924. évben született állításkötelesek is, akik végleges sorozási ösztályozást még nem nyertek, vagy az 1946—47. évben sorozáson még egyáltalán nem voltak.

Nem tartoznak megjelenni azok, akik jelenleg is tényleges katonai szolgálatot teljesítenek.

A sorozás helye: Debrecen, Kossuth-u. 20. 102. szoba. (Rendőrségi épület).

A sorozás: 1947. évi április hó 10. 11. 21. 14. 15. 16. 17 18 19 21-22 23 napjain reggel 8 órától kezdődik.

Mindazok, akik nyilvántartásba vételük végett előzőleg jelentkeztek, névre és időre szóló sorozási igazolást fognak kapni. Az érdekeltek az idezésen feltüntetett helyen és időben pontosan és tisztán jelenjenek meg. Vigyék magukkal személyazonosságuk, képesítésük, szakképzett-ségük stb. igazolására alkalmas okmányaikat.

Akiknek kedvezményre joguk, illetve igényük van, ezirányú kérelmüket a városi katonai ügyosztályhoz (Kossuth-u. 20.) mielőbb nyújtásuk be, ugyanott bővebb felvilágosítás nyerhető a kedvezményekről.

Moskva. Az Ausztriával foglalkozó h. külügyminiszterek kedden befejezték munkájukat. Az osztrák ellenszerződés-tervezet a szerkesztőbizottságnál van. A tervezetben több véleményeltérés mutatkozik, amelyet majd a külügyminiszterek tanácsa old meg. A németellátások Ausztriában maradt német javak meghatározásában és Ausztria határainak megalapításában rejtenek

a tudós maga kereste meg a feladatát, ez elgondolás szerint a gyakorlati élettől kapta volna. A háború ezt a tervezetést is megzavarta.

A Tiszántúli Tudományos Intézet ezt a két elgondolást egyesíteni akarja. Az egyetemen jóformán minden tanszék mellett tudományos intézet is működik. Ezekben az intézetekben vizsgálják az illető tudományág körébe tartozó kérdéseket, keresik a megoldásokat és tanítják a hallgatókat kérdések felismerésére és azok megoldására. Kutatásainak eredményeit tudományos bel- és külföldi folyóiratokban látják napvilágot. A gyakorlati élet ezekről nem vesz tudomást, mert a folyóiratokat nem olvassa s ha kezébe is kerülne, akkor sem értené meg, mert nincs meg hozzá a képzettsége. Ez azonban még sem azt jelenti, hogy az intézetek a mindennapi élet számára haszontalan munkát végeznek, mert vannak olyan tudományosan képzett gyakorlati emberek, akik ezeket az eredményeket fel tudják használni a mindennapi élet számára. Csak pár példát hozok fel. Mikor a leőlt béka teste a közelében lévő elektromos gép megindításakor rángatózzott és Galvani olasz tudós ezt látva újra meg újra rángatózásra kényszerítette a békatestet, a hozzá nem értő mindennapi ember talán bosszankodott volna azon, hogy egy kórholy tudós játszik. Dehogy gondolt arra — de még Galvani sem, — hogy egy hatalmas, a világot átalakító tümemény felfedezése van előtte, amelyből száz- és száz ezer embernek kenyeret és millióknak kenyelmesebb életet nyújtó foglalkozás lesz. A növényvédősök gyűjtésük közben egy vadnövényt találnak. Megállapítják, hogy a búzáknak rokona. Őket tovább nem érdekli, de érdekel mást, a gyakorlat emberét. Ő addig kísérletezik vele, míg egy napon kitermel belőle egy három évig termő búzafajtát. A néprajzkudós tanulmányozza az indiai kunyhóját. Leírja, leírja, leírja. Ezt a rajzot meglátja, a leírást elolvassa egy mérnök, aki azon töri a fejét, hogyan lehetne olcsón és gyorsan házat építeni? Ma nagyon sok embert érint ez a töprengés. Egy nagy léggömböt fújtat fel, dróthálózatot borít rá és közebe 15 cm. vastag betonréteget fuvat. Mikor ez megszilárdult, a gömbből kiengedi a levegőt s kivesszi az úrból. Készen van a ballonház, csak a közfalakat kell még behelyezni, hogy beköltözhető legyen. A példákat még száz és ezerszámra lehetne felsorolni annak kimutatására, hogy miként használta fel a gyakorlati embere a tudós kutatásainak eredményeit, amikor ez csak a maga szigorúan tudományos érdeklődését végezte.

A társadalmi és gazdasági élet frányítói a különféle hatóságok. Az a feladatuk, hogy figyeljék az életet s ahol segítsére, javításra, kezdeményezésre szorul az az állam, megye, város vagy érdekszervezet, amelynek szolgálatában állnak, helyesen intézkedjenek. Csak hogy akármilyen kiváló szakemberek is a közigazgatásnak, mindent ők sem tudnak. Nincs elégszámú, azok gyűjtésére sem elég adatuk, azok gyűjtésére sem Már pedig helyesen intézkedni csak akkor lehet, ha a kérdést minden oldalról jól ismerik. Az adatok sokszor vannak valahol, sok kérdés meg is van oldva már, csak hogy ezt csupán a szakemberek tudják. A Tiszántúli Tudományos Intézetnek az volna a feladata, hogy ezeket az adatokat, a felmerült és megoldott kérdésekre megadja a feleletet a kérdező hatóságnak. Mondjuk azt, hogy az a kérdés merül fel, mit érdenes természetlen a Hajdúságnak? A Tudományos Intézet a különböző egyetemi intézetekből összegyűjti a szükséges adatokat és közli a hatósággal, hogy a Hajdúság talaja, éghajlata, természeti viszonyai alapján ennek és annak a természetére alkalmas, ilyen és olyan karszete van a bel- és külföldön, hogyan fizetődik ki a szál-

lítása, milyen az ára. Ebből azután a hatóság megteheti a szükséges intézkedéseket. Három-négy évvel ezelőtt a kereskedelemügyi minisztérium egyik vezető tisztviselője arról beszélt nekem, milyen nagy gondot okoz neki azoknak a központi helységeknek kikutatása, amelyek bizonyos belkereskedelmi intézmények létesítésére alkalmasak. Felhívta a figyelmet, hogy az Államtudományi Intézet már térképet is készített az ilyen alkalmas helységekről. E térképet az illető úr rövidesen megkapta s azután már hamarosan el is készült az ő különleges feladatával. A Tiszántúli Tudományos Intézet tehát közvetítő szerv lenne a hatóságok és a tudományos intézetek között, amely minden bürokratikus eljárás nélkül segítené a hatóságukat felől munkájukban.

De nemcsak közvetítő, hanem önállóan is dolgozó intézmény a

Tudományos Intézet. Maga is vizsgálja a Tiszántúli társadalmi és gazdasági életét, természeti, éghajlati, domborzati, talajbeli tényezőit, a tájban megnyilvánuló emberi, történelmi, néprajzi, társadalmi, közgazdasági stb. tényezőit és kutatásainak eredményeit közzé teszi. Ha hatóságok részéről olyan kérdésre kellene válaszolni, amelyre még nincs megoldás, ahhoz az egyetemi, agrár-egyetemi és egyéb tudományos intézetek juttatná el, amelyek a munkakörébe tartozik annak a kérdésnek a vizsgálata és amennyiben pénze van hozzá, ezzel is segítené a kutatást.

A Tiszántúli haladását és fejlesztését kívánó minden embernek, egyének és hatóságnak, szervezeteknek egyaránt kívánna kell, hogy ezt az intézetet Debrecenben is felállítsák.

Márton Béla dr.

Hír a moszkvai értekezlet elnapolásáról

A „Sunday Dispatch” moszkvai tudósítója úgy értesül, hogy a külügyminiszteri tanács ülését április 23. körül elnapolják, és a tanács júliusban ül össze ismét Párisban, vagy Londonban.

Mint az angol rádió jelenti, a külügyminiszterek tanácskozásán megegyezés jött létre hét német központi közigazgatási hatóság létesítéséről. Ezekből fog kiindulni az ideiglenes német kormány.

De Gaulle beszéde és Leon Blum válasza

„De Gaulle a francia állam mál yreható átalakítására törekszik”

De Gaulle tábornok strassburgi beszédében hangoztatta, hogy a francia népek olyan államrendszert kell megalkotni, amely részrehajlás nélkül tetterővel és megfelelő tekintéllyel vezeti az országot. Hevesen támadta a jelenlegi pártrendszer és az alkotmány sürgős felülvizsgálatát követelte.

Leon Blum, a „Daily Herald” munkatársának adott nyilatkozatában kifejezésre juttatta a szocialista párt álláspontját De Gaulle-nak a politikai életbe való visszatérésével szemben. — De Gaulle tábornok — mondja Léon Blum — a francia állam mélyreható átalakítására törekszik. A szocialista párt habozás és fenntartás nélkül a köztársaság mellett áll, a mostani szabványlástások alapján létrejött, intézmények eltüntetésére törekszik De Gaulle, ki akarja kiközösíteni a pártokat. Ez a törvényhozási rendszer megszüntetését,

vagy korlátozását jelenti, azaz a nemzeti önrendelkezésről való lemondást. Képzelteti-e egy pillanatra is komolyan, hogy létre tudja hozni a nemzeti egységet programja, vagy személye körül? Bizonyára nem.

De Gaulle beszédében nincs egyetlen új gondolat, egyetlen új népi szellemű észrevétel — írja a „Humanité”. — A beszéd nem tartalmaz mást, mint a reakció legközönségesebb szövegeit. — Tétélei hasonlítanak azokhoz a tanokhoz, amelyeket a vichyi miniszterek hirdettek. Ők is közönségi vállalkozásokról és az államnak tekintélyelven nyugodt reformjáról beszéltek. Húsz év óta ezt emlegeti minden reakciós. De Gaulle Truman példájára olyan nyugati irányzatot hirdet, amely alkalmas arra, hogy a világot két tömbre ossza és a legfélelmetesebb kalandokba sodorja.

Wallace Londonban

London. Henry Wallace, az Egyesült Államok volt alelnöke kedden repülőgépen Londonba érkezett. Európai látogatásának célját abban foglalta össze, hogy Angliában és Nyugat-Európában igyekezn fog olyan erőket felfedezni, amelyekről szerepet vár a világnak a béke érdekében történő összefogásában.

— Ezeket az erőket haldó erőnek nevezem — mondotta Wallace. — Vannak népek, amelyek előre néznek, nem pedig hátra, felfelé, nem pedig lefelé. — A közös ügyért hitűket és minden erőiket az Egyesült Nemzetek elé kell bocsátani, mert a világszervezet fenntartásában rejlik a tartós béke legbiztosabb, de talán egyetlen záloga is. (MTI)

A brit-szovjet tárgyalások

A külügyminiszterek értekezletével párhuzamosan a szovetségi szerződés kikészítése érdekében folyó brit-szovjet tárgyalások, brit felfogás szerint, kielégítően haladnak, bár erősen meglassította az ütemet az, hogy a tárgyalófelek az értekezlet munkáiban is részt vesznek. Brit körökben remélik, hogy az általános eszmecserekről most már áttérhetnek a szerződés-tervezet részletes vitájára.

Az amerikai bányásztrájk

Washingtoni értesülés szerint a kormány a bányásztrájkjal szemben azt tervezi, hogy felhívja Goldsborough szövetségi bírót, érvényesítse azt 3.5 millió dolláros bírságot, amelyet a legfelsőbb törvényszék a múlt hónapban az Egyesült Szénbányász Szövetségre kiszabott és amelyet utólag 700 ezer dollárra mérsékelte. — A szénbányászat kezelésére szerint a termelés a bányákban 32%-ra csökkent.

London, április 8.

Angliában régi hagyomány, hogy a politikai pártok és szervezetek húsvétkor tartják meg évi értekezletüket. Az egyik ilyen legnagyobb értekezlet a szövetségi mozgalom gyűlése volt. A közgyűlés 3.100.000 szavazattal 3.200.000 elen elvetette azt a javaslatot, hogy a kormány változtassa meg külpolitikáját.

Az amerikai kommunista párt főtájkára tiltakozik

Newyork. Az amerikai kommunista párt főtájkára, az igazságügyminiszterhez írt levelében tiltakozott az ellen, hogy a külföldi ügynökök számbavételére vonatkozó törvényt az amerikai kommunista pártira alkalmazzák. Az amerikai kommunista párt az amerikai munkásosztály pártja.

Newyork államban megtiltották a kommunista párt működését mindaddig, amíg a párt egész lévsorát a hatóságok rendelkezésére nem bocsátja. (MTI)

FÜTÉS, ELEKTOMOSSÁG ÚJ UTAKON

Ugyancsak Pávay Vajna Ferenc mutatótt rá arra, hogy a különböző helyeken veszendőben lévő földgáz, a hőforrások ki nem használt lehetőségeivel fűtésre, melegre, ipariüzemek hajítására lehetne használni az elkal-lódó értékeket. Folytatni kellene a fúrásokat, amit annakidején Debrecenben, Hajdúszoboszlón, a karcagi határban végeztek, megkeresni a Hortobágy talaja alatt lévő gáztömegeket, hiszen a munkanélküliség levezetése, ipari életünk jövője függ jórészt ettől. Hajdúszoboszló már kicsiben megkezdte, Debrecennek folytatnia kellene a hőforrásvíz melegével fűtött üvegházakban primörök, virágok termesztését, növénylaboratóriumok felállítását új növényfajták magyarországi termesztésének kikísérletezésére. Az amerikai magyarság részvényesek bekapcsolódásának gondolata kapcsán merült fel, hogy a hőforrások segítségével hatalmas mosodákat állítsanak fel a Nagyerdőn különböző ehető és gyógyászati célokra felhasználható korbák te-

Dr. Pávay Vajna Ferenc is megállapította

már 1930-ban, hogy a hajdúszoboszlói elfolyó vízben már addig 2000 vagon só ment veszendőbe. Ennek egyrésze a bróm-jódos gyógyászati szempontból is rendkívül fontos. Emellett hány száz család kereshetné meg a kenyereit a sókizőkben, mennyi új munkaalalom teremtését jelentené az.

Dr. Pávay Vajna Ferenc is megállapította

már 1930-ban, hogy a hajdúszoboszlói elfolyó vízben már addig 2000 vagon só ment veszendőbe. Ennek egyrésze a bróm-jódos gyógyászati szempontból is rendkívül fontos. Emellett hány száz család kereshetné meg a kenyereit a sókizőkben, mennyi új munkaalalom teremtését jelentené az.

Ugyancsak Pávay Vajna Ferenc

mutatótt rá arra, hogy a különböző helyeken veszendőben lévő földgáz, a hőforrások ki nem használt lehetőségeivel fűtésre, melegre, ipariüzemek hajítására lehetne használni az elkal-lódó értékeket. Folytatni kellene a fúrásokat, amit annakidején Debrecenben, Hajdúszoboszlón, a karcagi határban végeztek, megkeresni a Hortobágy talaja alatt lévő gáztömegeket, hiszen a munkanélküliség levezetése, ipari életünk jövője függ jórészt ettől. Hajdúszoboszló már kicsiben megkezdte, Debrecennek folytatnia kellene a hőforrásvíz melegével fűtött üvegházakban primörök, virágok termesztését, növénylaboratóriumok felállítását új növényfajták magyarországi termesztésének kikísérletezésére. Az amerikai magyarság részvényesek bekapcsolódásának gondolata kapcsán merült fel, hogy a hőforrások segítségével hatalmas mosodákat állítsanak fel a Nagyerdőn különböző ehető és gyógyászati célokra felhasználható korbák te-

SCHNEIDER HÉDY zongorahangversenye

ma fél 7 órakor az Arany Bikában.

Munkanélküliek felvonulása a városházára Sürgették a félbehagyott közmunkák folytatását

Az építészeti kormányzat költségvetésében közmunkákra felvett összeg már kimerült. Annakidején a közmunkaidényt április 1-ig állapították meg, számítottak ugyanis arra, hogy tavasszal a magánépítkezések megindulásával több munkaalkalom lesz s így a közmunkán foglalkoztatott munkanélküliek munkát kaphatnak.

A magánépítkezések megindulása még várat magára. Debrecenben ma nincs komolyabb munkaalkalom. A város vezetői ezért egy héttel meghosszabbították a közmunkát, az építészeti minisztériumtól megszerezték az egyheti munka bérösszegét, majd sikerült még 400 embernek egy további hétre való foglalkoztatásához a minisztérium engedélyt elnyerni.

Tegnap reggel már csak ez a 400 ember kezdte el a munkát. A többiek, akiknek foglalkoztatása — anyagi fedezet hiányában — már nem volt lehetséges, tegnap reggel fél 9 óra tájban felvonultak a városházára.

Szabó Kálmán polgármester az advaron szót a munkanélküliekhez és próbálta őket meggyőzni arról, hogy nem a város az, amely nem akar munkát adni, hanem a minisztérium költségvetési keretei nem teszik lehetővé a közmunka teljes mértékben való folytatását. Beszített arról a polgármester, hogy a város ma igen szegény, nincsenek meg már a földjei, erdei. Önerőjéből nem tud a debreceni nagyarányú munkanélküliségen enyhíteni közmunkák indításával.

A munkanélküliek feltárták nehéz helyzetüket a polgármester előtt s kérték, akárhogy is, de folytassák a közmunkát.

A polgármester erre a baloldali pártok nemzetgyűlési képviselőit telefonon kérte magához. Szabó István és Kovács János szociáldemokrata, Szabó István kommunista és dr. Kondor Imre parasztpárti nemzetgyűlési képviselők jöttek el.

A képviselőket felkérte a polgármester, hogy támogassák a város kérelmét: folytassa a minisztérium a debreceni közmunkát, hiszen Debrecenben van ma aránylagosan a legtöbb munkanélküli.

A polgármesteri hivatalból telefonon keresték az építészeti és közmunkaügyi minisztériumot, de másfélórás folytonos sürgötés ellenére sem kaptak kapcsolást.

A megbeszélések alatt a tömeg a városháza lépcsőin, emeleti folyosóin és a polgármesteri hivatal előszobájában helyezkedett el. Körülbelül 4-500-an lehetnek.

Végül Molnár József szakszervezeti titkár a megbeszélések után felhívta a tömeget, térjenek vissza munkahelyükre, a közmunkát ideig-

lenesen a teljes létszámmal folytatják. A város utólag szerzi meg a fedezetet.

E felszólításra a tömeg elvonult.

A debreceni közmunka kérdésé szombaton Veres Péter, az építés- és közmunkaügyi miniszter a helyszínen akarja tanulmányozni.

A magyar nemzet igazi életformája az 1848-as demokrácia!

Mihályfi Ernő tájékoztatóügyi miniszter rádióbeszéde

Nagyszombaton este a rádióbeszélgetett Mihályfi Ernő tájékoztatóügyi miniszterrel, aki többek között ezeket mondta: — Huszonhét évig voltam újságíró, ma is az maradtam, de — új szerkesztőségben folytatom munkámat! Talán az egyetlen, ami változott, hogy öreg szerkesztőből fiatal riportert lettem.

Meg is magyarázza: hogyan és miért? Közébről nézi most az eseményeket, ott van mindenütt, ahol valami fontos történik és meglesi, miként visszhangzik ezekre a magyar közvélemény? Beszél a félreértésekről, amelyek a szabad vallásoktatás körül kerekedtek.

Hogy képzelik azt — folytatta —, hogy a vallás ellen hozzon törvényt a kormány, amelyet a református lelkészből lett köztársasági elnök nevezett ki és amely kormány miniszterelnöke egyházának főgondnoka, kultusz minisztere híthű katolikus és egyházi iskola neveltje, vagy — hogy magamat említsem — evangélikus papi családból származom, őseim sok nemzedéken át papok és püspökök és még régebben gályarabok voltak.

Arról is szólt, hogy a minisz-

terelnök államtitkára, aki egyben a koalíció legnagyobb pártjának főtitkára, katolikus pap és a Nemzetgyűlés elnöke ugyan csak az. A szabad vallásoktatás nem új találmány és Prohászka Ottokár 1919-ben helyeselte a fakultatív vallásoktatást. — Beszélte még a miniszter arról, hogy a papirtermelés és papírelosztás terén egyre nehezebb a helyzet.

Miután pedig a tájékoztatás — folytatta — a nevelés, főként az újságokon keresztül történhet, elsősorú érdek, hogy a közönség igényeit ki tudjuk elégíteni. A sajtó útján fogjuk megmagyarázni, hogy a magyar tragédia nem 1944 március 19-én vagy október 15-én kezdődött, hanem 1919. augusztusában. — Ajánlom mindenkinek, kísérje figyelemmel az orvosi handik tárgyalását!

Beszélt azután arról, hogy az 1848-as forradalom és szabadságharc százéves jubileumát miként ünnepeljék. A két évre tervezett ünnepségek tervezete elkészült. Óriási a program, mert még soha ilyen kedvező alkalom nem adódott betelél és kifelé bizonyítani: a magyar nemzetnek igazi életformája az 1848-as demokrácia!

Öngyilkos lett a párisi csehszlovák konzul

Páris (AFP): Rátz Géza párisi csehszlovák konzult a Trocadero-palota kertjében holtan találták. Először azt hitték, hogy gyilkosság történt, később azon-

ban kiderült, hogy Rátz öngyilkosságot követett el. Valószínűleg súlyos tüdőbaja miatt vált meg az élettől.

Bűnügyi főtárgyalás a klinikai 11-es különszobában

Béres Józsefet 3 évi fegyházra ítélték

A debreceni törvényszék dr. Farkas Aladár elnöklelte alatt működő uzsoratanácsa kedden a debreceni belgyógyászati klinikai telepen tárgyalta az elsőemelési 11-es különszobában. Béres József, a kabai malom bérlője volt a vádlott, aki április első napjaiban befeküdt a debreceni klinikai telepre, mivel szívrohamaai voltak. Az orvosi vélemény szerint nem tudott volna megjelenni a bíróság előtt, ezért a törvényszéki tanács kiszállt és a beteg ágya mellett tartotta meg a főtárgyalást.

Béres a tárgyalás tartama alatt végig a kórházi ágyban feküdt, fogházról állt mellette, mivel Bérest újra őrizetbe vették.

Béres közben védőt változtatott. A bíróság elsőnek dr. Márton András pénzügyi tanácsost, könyvszakértőt hallgatta meg. Bérest a közellátást veszélyeztető cselekménnyel vádolta az államügyész, mivel mint kijelölt terménygyűjtő a gabonával nem tudott elszámolni, 145 mázsa búza hiánya volt, ezt a vád szerint Budapesten fekte áron értékesítette.

A szakértő szerint 145 mázsa búza hiány van a könyvek alapján, árpából a legjobb esetben pár mázsa többlete van. A szakértő szerint a könyvelés nem volt megfelelő, hanyagul vezették, sok téfelt utólagosan vezettek be, majd több tanút, szakértőt hallgatott ki a bíróság s utána a perbeszédre került sor.

A perbeszéd során először Béres József védője beszélt, majd dr. Fényes Jenő ügyvéd Lefkovits Lőrinc ártatlanságát bizonyította és kérte felmentését. A bíróság ezután egy-

külön teremben tanácskozott, majd újra a kórházi ágy mellett folytatták a tárgyalást és hirdették ítéleteit az elnök. Az uzsoratanács megállapította Béres József bűnösségét a közellátást veszélyeztető cselekményben és ezért 3 évi fegyházra mint fő, 1000 forint vagyonilag elégtétel megfizetésére, mint mellékhatásra ítélté, azonkívül 5 évi hivatalvesztésre és öt évre eltiltotta a malomipar gyakorlásától. Lefkovits Lőrincet a bíróság felmentette. A bíróság megállapította Béres felelősségét a nagymennyiségű búzahiány miatt és ezért hozott marasztaló ítéletet. Lefkovits Lőrinc ellen terhelő adat nem merült fel és teljesen tisztázódott a szerepe ezért hozott felmentő ítéletet a bíróság. Az államügyész súlyosbításért, Béres enyhítésért, illetve felmentésért felhozta a bíróságot. Béres továbbra is őrizetben marad.

Örlési dézma beszolgáltatása

Értesítém az örlési engedéllyel bírókat, hogy a rendeletek szerint még megörölhető gabona mennyiségnek megfelelő dézma márt április 15-ig adják be, mert a később beadásra kerülő dézma csak kétszeresére adható ki az örlési engedély; míg az április 15. előtt beadott dézma után a későbbi időpontban kiadandó örlési és háromszoros, illetve négyszeres lesz.

Közélelmezési ügyosztály.

VARROGÉP javítás
Horváthnál, Hunyadi utca 19.

Felszabadították a kukorica és a baromfi árát

A szombati hivatalos lap közli a közellátásügyi miniszter két rendeletét. A közellátásügyi miniszter a beszolgáltatási kötelesség teljesítésén felül forgalomba hozott kukorica árát felszabadítja, azt az eladó és a vevő szabad megegyezéssel állapíthatja meg. A beszolgáltatási kukorica termelői ára április 1-15-ig csöves 27.65, morzsolt 35 forint; április 16-30-ig: csöves

27.80, morzsolt 35.20 forint.
Hasonlóképpen az eladó és a vevő szabad megegyezésével megállapított áron hozható forgalomba a továbbiakban az él- és vágott baromfi, amelyet nem a beszolgáltatási kötelesség teljesítésére ajánlottak fel. A beszolgáltatási baromfi árára vonatkozóan továbbra is megállapított árak vannak.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Szerdán déli fél 4-kor: Csárdás királynő. Fülöp előadás.
Szerdán este 7-kor: Egerek és emberek. Munkáselemlés.
Csütörtökön este 7-kor: Lucifer a földön. C. Berlet.
Pentekén déli fél 4-kor: Lucifer a földön. C. Berlet.
Pentekén du. fél 4-kor: Egerek és emberek. Fülöp előadás.
Pentekén este 7-kor: Csokos asszony. Premier berlet.

KAMARASZÍNHÁZ

Csütörtökön este 7-kor: Játék a kastélyban.

Lucifer a földön. Siker kísérte Szabó Samu és Sebestyén András operett újdonságának bemutatóját. A darab ötlete valójában nem új, de Szabó Samu annyi fordulatot, robbanó sikerű ötletet és komikumot visz darabjába, hogy ez magába véve biztosítéka a közönségsikernek. Emellett sok érdekes ötlet és néhány életigazság is helyett kapott a darabban, ami magában fokozza e színpadi mű értékét úgy, hogy az ösbemutató méltán tarthat számot jöveteles értékre és sikerre. Sebestyén András muzikája dallambőségű áradás, színes és sok száma slágerértékű. Daniss Győző színes és mozgalmas rendezése kiváló rendezői elhivatottságról tanuskodó. A szereplőgárda láthatóan kedvel és lendülettel játszott. Szabó Samu nemcsak mint szerzőt, de mint szereplőt is valóságos tapsorkánai fogadta a közönség. Ötletes játéka a közönséget valósággal frapportozta. Szerdahelyi Borbála derekasan helytállt kettős szerepében. Solthy Berci ismét tanujelét adta tehetséges színészi adottságainak. Daniss Győző kitűnő maszkiája és játéka osztatlan sikert aratott. Kollár Livia, Márki Géza, Csengeri Aladár, Thuróczy Gyula, Belogh Rózsa rátermett készséggel vitték sikerre szerepeiket. Oláh Klári, Dombrády Ernő, Fodor István, Homonnay Ferenc, Sasady Gusztáv minden készségük latbavetésével igyekeztek kifogástalanul nyújtani. Nagy Erzsébet, Pál Jutka és Homonnay Ferenc táncszámaikat magy tetszéssel fogadta a közönség. Külön és dícsérettel kell megemlíteni a bőkezű kiállításról, szép díszletekről. Özveggy Liszkayné e téren úgy tervezésben, mint kivitelezésben elsőrendű produkált. A darab zeneszerzője Sebestyén András a jól összehangolt zenekar élén, mint karmester is kitűnő nyújtott.

Az „Aranytulipán” c. gyermekoperett mutatja be a Csokonai Színház legközelebbi gyermekelőadásán. A kedves, mulatságos meséjű, pompás zenéjű darabrág már folynak az előkészületek, Daniss Győző rendezésében, Homonnay Ferenc betanításával.

Szathmáry Endre romantikus hegedűestje Szathmáry Endre komoly készségű hegedűs, balkeztéskijakja csodálatosan biztos és a legnehezebb passzagekat is könnyedén győzi. Vonókezelése eleven — különösen ha cantilénáról van szó — már kissé egyenlőtlen. Mindenekelőtt azonban más hangszert kellene kezébe adni; most pianóbilli hiányzik a szin és az igazi melegség, fortel viszont helyenként bántóan élesek. Es Szathmáry kedveli az „una corda”-játékot, mely főképp a magasabb fekvésekben, még erősebb próbára teszi a hangszer tónusadó képességét. Amit nyújtott általában gondos tanulmányra valló munka tiszta eredménye volt, sőt helyenként — pl. Wieniawsky „Faust-ábrándjában” — Mephisto bortalának szédítő variációival — igazi illúziót kellett. Szeretnénk azonban, ha a rokonszenves fiatal művész tehetségét komoly zenei alkotások előadásával is megmu-

tatná. P. Nagy Ilonka finom, elmélyülő zenéisége — melyről már többször megemlékeztünk — különösen a Grieg-sonáta zongoraszólamában érvényesült.

Püspökudványban óriási érdeklődés előzte meg a „Bob herceg” előadását. Husvét vasárnapján több mint 200 főnek nem jutott jegy. Amit ott láttam amellet nem lehet csak úgy felületesen elsummálni. Elsősorú rendezés, elsőrendű szereplők és elsőrendű díszletek. Legelsősorban érdemel dicsőretet Csenky Imre főrendező, Szabó Éva, Csáthy Ilona, Abadin Gizella, Dudás Sándor, Almási Ilona, de a többi szereplők is kiváló nyújtottak. A zenekar pártatlanul szép muzikát adott. Ebben az együttesben van ügyvéd, tanító, mesterelemek és földművesek. Az összhang minden tekintetben kifogástalan. Nagy reményekkel kecsegtet ez az együttes, mert oly kiváló mecenások vannak ott, mint Erdel János bognár, Szilágyi Imre címész, Gelbert János fodrász, Pocsaji Sándor szabómesterek és az előjáróság kiváló emberei. (V. A.)

A csehszlovák földreform tervezete

Gyuris csehszlovák földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy elkészült a földreformtervezet.

Kártalanítással sajátítanak ki minden tizenöt hektárnál nagyobb birtokot. A földet parasztok között osztják szét. Kártalanítással sajátítanak ki minden olyan földet is, amelyet üzérkedési célra vásároltak össze a parasztoktól és amelyet nem a tulajdonosa művel meg.

A török választások

A török rádió jelentése szerint a vasárnap megtartott választáson a török köztársasági néppárt nagy többséget szorított. Az eddigi megállapítások szerint a szavazásra jogosultaknak 58 százaléka, egyes körzetekben 80 százaléka élt szavazati jogával. A török rádió szerint minden ellenzéki állítással szemben tény, hogy a török választás népszavazás jellegével bírt.

BELPOLITIKAI HIREK

A nemzetgyűlés közzgazdasági és közlekedési, valamint igazságügyi bizottsága április 9-én, szerdán délután 3 órakor ülést tart. Tárgy: A szövetszervekről szóló törvényjavaslat tárgyalása. A törvényjavaslatot előreláthatólag a nemzetgyűlés április 9-i ülésén fogja benyújtani a kereskedelmi miniszter és valószínűleg kérni fogja a javaslat sürgős tárgyalását. (MTI)

A Nemzetgyűlés összeférhetetlenségi bizottsága április 11-én délután ülést tart. Tárgysorozatban szerepel Drózdly Győző nemzetgyűlési képviselő ellen bejelentett összeférhetetlenségi ügy, folytatásos tárgyalása és tanuk kihallgatása, Sári Ignác, Szemes József, Kossa István, Vásáry István, Gallay Lajos és Takács Ferenc nemzetgyűlési képviselők által önmaguk ellen bejelentett összeférhetetlenségi ügyek tárgyalása, továbbá Vas Zoltán képviselőnek 3maga ellen bejelentett összeférhetetlenségi ügyében előadó választása.

— Elfogták Horia Sima hírhedt nemzeti hadsergének vezérkari főnökét, Ciobanu ezredest, aki az 1944 augusztus 28 után Bécsben létesített bábkormány elnöke volt. Ciobanút, aki titokban tért haza Romániába egy osztrák juttatásból érkező csoporttal, hazaárulásért bíróság elé állították.

Zománcozott tűzhelyek és edények, eke, borona és velőgép kapható
LANGER és KATZ vasakereskedésben, Halvan-u. 62

Varrógépet, Kerékpárt
Horváthnál, Hunyadi-u. 19

Tiszta gyapjú női kabát és férfi szövetek
nagy választékban
Balla Balázsnál Svetits-palota, Kapu alatt.

**Többrendbeli gyilkossággal
vádolják Kukucs Józsefet**

A debreceni népgyűlés most készítette el a vádiratot Kukucs József kereskedő ségéd, debreceni lakos ellen. A vádirat többrendbeli gyilkossággal vádolja: a népgyűlés háborús büntett miatt emelt elene vádat, mert 1944 október 11-én Vécs község határában Dániel Ferenc nyilas vezérrel összehozta megölte és kirabolta Jeney Kálmán né Márkus Bellát, akitől 200 ezer pengő készpénzt és 200 ezer pengő értéktárgyat vitt el. Egy másik vádpont szerint 1944 őszén Budapesten a Hollán-utca 23-25. számú házban pisztollyal agyonlőtt egy várcsillagos zsidót. A vádirat szerint tagja volt a nyilas Számunkérő Széknek, tevékenykedett és kegyetlenkedett a Kapás-utcai nyilas Hűség-házban, Dunaszerdahelyen, ahol legyveres pártszolgálatot teljesített.

Egy vádpont szerint Debrecenben, mint nyilas városvezető tevékenykedett és szervező munkát folytatott.

A népgyűlés a vádirat kapcsán venyonkobbást is indítványozott. 300 négyesből telke van Kukucsnak, ezt kéri az ítélet kapcsán elkobozni. A főtárgyalás május végén lesz. Dániel, Kukucs társa székében van, így az ő ügyét elhalasztják.

**Nem kerül rögtönítélő bíróság
elő a mikepércsi gyilkos
asszony**

Helyes Sándorné 64 éves mikepércsi asszonyt, aki szóváltás után szívesszúrta és megölte férjét, hétfőn szállította át a rendőrség az államügyészség fogházába. **Helyes Sándorné most is állhatatosan tagad, sír, ajdulkodik, átkozódik, letérdel, jeleneteket rögtönöz, de a gyilkosságot kitarthatan tagadja és nem is tett soha beismerő vallomást.** Azt állítja, hogy férje támadta meg egy törrel és meg is sebesítette, a szúrás nyomát meg is találták rajta. Viszont jelentkezett egy karcagi érdektelen tanú, aki látta, amikor Helyesné kezében kést volt és férje véresen támolgott ki az ajtón.

Helyesné, mivel az ügy nincs teljesen tisztázva, nem kerül rögtönítélő bíróság elé, hanem rendszer bíróság vonja felelősségre.

**Kitűnően sikerült
a Rendőrbál**

Husvét első napján este nagy sikerrel rendezte meg az Arany Bika disztermben másoros estjét és táncmulatságát a Debreceni Rendőr Egyesület. A megjelentek élén ott láttuk Jegerov alezredest, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság vezetőjét, Kartyenov h. városparancsnokot, Öry István főispánt, Szabó Kálmán polgármestert, Debrecen város nemzetgyűlési képviselőit.

A Rendőrbált dr. Molnár Győző alezredes, a debreceni kapitányság vezetőjének beszéde nyitotta meg, aki megkapó szavakkal emlékeztetett meg a rendőri hivatásról, arról a fáradságos, lelkiismeretes, önfeláldozó munkáról, mely egy szürke rendőri hár mögött rejtezik. Solti Bertalan, a Csokonai Színház művésze adta elő a Bánk bánból Tibore nagy monológját. A Rendőrzenekar Palotai Péter karmagy vezényletével nagy sikert aratott számaival. Onody Anna frenetikus siker mellett saavalt József Attila-költeményt. Hajdu Péter tapsvihartól kísértet énekelt Lehár-dalokat. Tóth Árpád-költeményt adott elő tomboló tetszés mellett Balogh György. Odor Béla rendőrhadnagy színes, ötletes összeállításban „Polkától a swingig” c. jazz-egyveleget adott elő a Rendőrzenekar Cseke Béla közreműködésével. Összekötő szövegét írta és előadta izos humorral, egyéni művészettel Papp Tibor. Örjási tetszés kísérte Debreceny Edit és Szmolenszky László pompás művészettel előadott palotását. Külön meg kell emlékeznünk dr. Kiss Sándor szellemes konferálásáról.

**A Kisgazda Párt
női tagozatának husvét
bálja**

Husvét másodnapján, hétfőn, a Kisgazda Párt női tagozata nagyszerű bál mulatságot rendezett az Arany Bika termében. A párt lelkes asszonygárdája ugyancsak kiteit magáért. A rendezés mintaszerű volt, a Rendőrzenekar tagjaiból alakult együttes kitűnően teljesítette feladatát s az egyre jobban fokozódó bál hangulatnak csak a reggeli órák vételek véget. — A bálon megjelent a pártvezetés teljes számban, Öry István pártelnökkel az élen. Mindenki jól érezte magát, de talán legjobban a kisgazdapárti asszonyok örültek a nagy sikernek, hiszen a bál tiszta bevötele az utolsó fillérig hazatérő hadifoglyaink megsegítését fogja szolgálni.

A Parasztszövetség bálja

A Magyar Parasztszövetség debreceni szervezete nagyszombat este jól sikerült bált rendezett az Arany Bika nagytermében. A közönség sorában a debreceni parasztság szép számmal képviseltette magát. Ott láttuk Öry István főispánt, Virágh József képviselőt, a Tiszántúli Földművelésügyi Tanács elnökét, — valamint a város politikai és gazdasági életének számos vezető tagját. A bál Kardos Sándor elnök bevezető szavaival kezdődött és jó hangulatban a reggeli órákig tartott.

A „Vig DÓG” sikere

Husvétvasárnap délután zsufalásig telt a Zenede előadóterme a „Vig DÓG”, a „Debreceni Öregdiákok Gárdájának” vidám műsorán.

A kilenc tagú együttes mindegyike szívvel-lélekkel, kedves közvetlenséggel igyekezett beváltani a reményeket, amelyeket a közönség működésükhöz fűzött. És sikerült...

A próza részben több eredeti, vidám, ötletes jelenet volt, a zenei részben pompás dzsessz-számok, az énektrio és a dzsessztrio előadásában.

Dr. Almássy Gyula, mint zeneszerző is bemutatkozott. „Tegnap még...” című angol keringője és a „Lánc lánc; eszterlánc” bravuros dzsessz feldolgozása tomboló tapsot kapott.

A Berta Tibor, Delneký Ferenc, Vermes András énektrio mindig szívesen hallgatta a közönség, Delneký és Vermes, mint szólóisták is jók.

A zenekarban Almássy, Kisfaludy György és Nagykerly Fedor működött közre sikerrel.

Mindannyiuk a próza részben is eredményesen szerepeltek a „DÓG” régi tagjaival: Molnár Gáborral, Sárady Zoltánnal és dr. Pálffy Józseffel, akiket már ismert jó oldalukról a közönség.

**Bűnügy a Kanadába küldött
levél miatt**

A debreceni népbíróság öttagú különválasztás kedden tárgyalta Juhász Erzsébet 24 éves szerencsi postafelügyelő bűnügyét, akit a közértségi törvény alapján helyezett vád alá a népgyűlés. Juhász Erzsébet a múlt évben levelet írt amerikai, kanadai rokonainak, melyben a demokráciára súlyos rágalmozó kifejezéseket használt, azonkívül antiszemita kifejezéseket is írt. A levelet az egyik amerikai ismerős — akinek a levél a kezébe került — visszaküldte Magyarországra, a népbíróságra.

gyűlésre, így került azután Juhász a népbíróság elé. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy el volt keseredve, nem volt állása, majd amikor később kapott állást, B. listára helyezték. A védő kérte a népbíróságtól, hogy vizsgáltsa meg Juhász Erzsébet elméleti állapotát, mert idegbeh miatt éveken át ápolás alatt volt a fővárosi Magdolna kórházban. A népbíróság a kérelemnek helyt adott, megvizsgálta a vádlott elméleti állapotát.

Gyilkosság szóváltás után

Báljűbösörményben véres esemény történt a husvét ünnepek alatt. Szabó György hajdúbösörményi lakos szóváltás és tetlegesség után agyonszúrta Katona Imre 36 éves hajdúbösörményi lakost, haragosát. — Szabót őrizetbe vették. Rögtönítélő bíróság elé kerül. Katona holttestét kedden boncolja fel a törvényeséki orvos. A vizsgálat még folyamatban van.

**A hajdúszentgyörgyi túsok
elhurcolásának harmadik
évfordulója**

1944 március 19-én bekövetkezett német megszállás első megdöbbentő következménye az volt, hogy a Gestapo emberei a debreceni és vidéki zsidóság tekintélyesebb tagjait összeszedték és Hajdúszentgyörgyön túsokként fogolytáborban tartották, majd deportálták őket.

1944 április 7-én kezdődött ez az üdözés. Most elhurcolásuk harmadik évfordulóján a volt túsok megemlékezést tartottak. Délelőtt a Kapinás-utcai templomban iszentisztelet volt, melyet dr. Weisz Miksa főrabbi tartott. Délután kirándultak egykori szenvedések színhelyére. Este a hitközség színházában ünnepi vacsora volt, melyen több, mint kétszázan jelentek meg. Dr. Aczél Jenő mély hatást keltve olvasta fel az általa megírt krónikát a volt túsok szenvedéseiről, gyötrelmeiről. Debrecenből 115, a volt hadtest területéről összesen 415 tust szedett össze a német Gestapo. Sok szenvedésen mentek keresztül, sokan estek áldozatul a kegyetlen bánásmódnak. Kardos Albert, a 90 éves Blayer Mór, Schwartz Vilmos, Debreceni Jenő, Szöllös Ármán, Gábor Jenő, Szécsi Maurusz, dr. Sajó László, dr. Levelis Imre és a többi áldozat emlékének a megjelentek feállással és néma perccel áldoztak. Megemlékezett aztán Aczél Jenő azokról, kik a táborban sokat tettek tustársaik szenvedésük könnyítésére. Rámutatott arra, hogy Nádas György, Fáy Árpád, dr. Rényi Andorné, Csengeri Leó, dr. Grósz Gyula, Berkovits József, Lux Arnold, Langer Imre, Mező Ármán és a tustábor többi beosztottja mind azon törekedtek hogy társaik gyötrelmeit enyhítsék. Végül összegzésre hívta fel a zsidóságot, amire példát nyújthat a 430 hajdúszentgyörgyi tusz összetartása.

Dr. Weisz Miksa főrabbi a kiszabadult rab érzéseit esztelte és hangoztatta, hogy a szabadságot mennyi könny, szenvedés és vér árán szerezték meg. Háláját fejezte ki a felszabadító szovjet hatalomnak. Csengeri Leó a statusquo hitközség nevében tartott hatásos emlékeztetést. Dr. Nádas György, Langer Imre, dr. Grósz Gyula, dr. Rényi Andor, Radó István, Székely János és Lusztbaum Béla mondtak még pohárköszöntőt. A megjelentek emlékezve a nehéz napokra, az éjjeli órákig maradtak együtt.

PÁRTÉLET

Csütörtök délután 5 órakor a női tagozat taggyűlést tart a párt helyiségben. Előadást tart Földes Vilmosné „A nő a házasságban” címmel. Utána Reményi József ad kül- és belpolitikai tájékoztatást.

Pártjelvények kaphatók a pártközpontban. — 3000 —

A FÜGGETLEN IFJUSÁG KIREI

A Független Ifjúság debreceni szervezete ma délután 3,5 órakor Ifjúsági Parlamentet rendez a Kisgazda Párt termében. A mai Parlamenten Csász László nemzetgyűlési képviselő fog előadást tartani, utána pedig mai Ifjúsági problémák kerülnek megvitatásra a Parlament keretében. Az Ifjúsági Parlament pontosan kezdődik és arra minden tag megjelenését elvárja a vezetőség.

Ma délután előző tanács 3 órakor.

A szünetelő csoport csütörtök délután 5 órakor tartja összejövetelét. Népi csoport szombaton délután 3 órakor tartja szokásos összejövetelét.

A leánycsoport csütörtök délután 4 órakor tartja szokásos heti összejövetelét.

A Független Ifjúság varró tanfolyamára még jelentkezézők elfogadók. A tanfolyam e hó 14-én veszi kezdetét.

Angol nyelvtanfolyamra még lehet jelentkezni a Független Ifjúság irodájában.

Vidéki elnökök figyelem! Vármegyei elnöki tanács, rendkívül fontos ügyben vasárnap, 13-án délelőtt 10 órakor Debrecenben ülést tart az országos vezetők részvételével. Feltétlenül megjelenést kérünk.

**Felakasztották a mérénlyő
műegyetemistát**

Hútvásárnap délelőtt ült össze Budapesten a statáriális bíróság, hogy ítéletet hozzon Kollath Gyula műegyetemista betörő ügyében, aki két fővárosi üzletbe betört, majd amikor tettenérték, három rendőrré rálőtt. Közülük az egyik haldoklik, egy nyomorék lett. Háromrendbeli szándékos emberölés büntette miatt, tiltott lőfegyver tartása és három rendbeli lopás büntette miatt a statáriális bíróság kötéltálati halálbüntetéssel sújtotta Kollath Gyula műegyetemistát.

Az elítélt kegyelmet kért, de a bíróság nem tartotta kegyelemre méltónak és így húsvétvasárnap délután, az ítélet elhangzása után két órával, Kollath Gyulán a kötéltálati halalos ítéletet végrehajtották.

Anyakönyvi hírek

Születések: Gyuré Antal dohánygyári munkás Bercsenyi u. 37. sz. leány Katalin, Gere Béla rendőrhadnagy Csillag u. 102. fiú Béla, Ábrók Árpád máv. géplakatos, fiú Árpád. Klein Endre gk. vez. Pásti u. 2. leány Anikó. Lajtai József ht. törm. Veregyházi T. u. 6. fiú Sándor. Schaff Kálmán vendéglős fiú István. Németi Gyula máv. szertárnok Telek u. 76. fiú Gyula. Nagy János fm. Tóth-belep 27. sz. leány Erzsébet. Szöke Sándor kisbirtokos Bellel-gel 415. fiú István. Hegyi Henrik kereskedő Széchenyi u. 1. fiú Tamás. Fülöp Ernő keresk. Hatvan u. 61. fiú Endre. Kun Sándor npsz. Széchenyi u. 27. fiú Károly. Tamasvári Károly npsz. leány Jolán. Jenel Miklós fm. Hadházi u. 27. leány Anna. Nagy György cipész Bellel-gel 288. leány Jolán. Takács László cipés Kishegyesi út 10. fiú Sándor.

Bádogos és vízvezeték helyreállítási munkákat vállalok. Podlóc György Bercsenyi-utca 35. sz.

Női ernyő . . . 31— Ft
Férfi ernyő . . 45— Ft

Olcsó ár!
Izléses kivitel!
Békebeli minőség



Eljegyzés: Bánkúti László fegyverm. Hajnal u. 4. és Radocsi Erzsébet, Táncsics u. 13.

Házasságok: Gilányi János fm. Halap 94. és Oláh Ágnes Halap 149. Nagy Géza máv. sgt. Budapest és Tekács Olga Domokos L. u. 18. Dr. Gacsó Sándor orvos Szolnok és Kosdy Katalin tanárnő Domb u. 2. Frankl Ernő nadrágtartókészítő Bajcsy-Zsilinszky utca 30 és Kálm Magdolna Bpest. Szepessy István cukrász m. Sárospatak és Magyar Jolán Sárospatak.

Halálozások: Király Gábor gazdálkodó 79 éves, Vedres dülő 97. Balázs Mihályné Pozsonyi Amália 56 éves, Homok u. 101. Fejes Béla 6 napos Nagycsere 3. Papp Lajosné Kupai Erzsébet 52 éves, Csapó u. 35. Özv. Major Jánosné Veress Julia 80 éves, Dugovics u. 8. Csuhai Ilona 47 éves, Dózsa u. 9. Özv. Schnell Edéné Molnár Julia 89 éves Darabos u. 25. Nagy Imre cipész m. 37 éves, Perces u. 7. Marácz Etel 77 éves, Széchenyi u. 25. Stábina József éjjeli ór 63 éves Pallag. Szentesi Julia 16 napos Kiss A. u. 1. Özv. Róth Sándorné Dobi Zsuzsa 66 éves, Csabogány u. 17. Bauer János 80 éves, Meszera u. 17. Barcsa Lajos cipész 41 éves, Táncsics u. 17. sz. Laczkó Irén 4 napos, Monostorpályi út 70.

**Szovjet könyvkiállítás
Debrecenben**

Az emlékezetes januári magyar-szovjet baráti napok kiállításainak egyik legnagyobb hiányosságát akarja a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság pótolni akkor, amikor f. hó 12-15-ig, szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden négy napon át tartó reprezentatív könyvkiállítást rendez saját helyiségében (Piac u. 49.) mindazokból a magyar nyelvű szovjet vonatkozású könyvek közül, amelyek Magyarországon napvilágot láttak. Nem hiányoznak a szovjet ifjúsági irodalom és mesevilág magyarra fordított művei sem.

Gondoskodás történt, hogy az egyes könyvek és füzetek a kiállításon nagyon olcsón megvásárolhatók legyenek. A kiállítás a fenti napokon délelőtt 9—1-ig, délután 3—5-ig tekinthető meg. Az M. Sz. M. T. ezúton kéri az egyes iskolák igazgatóit, tegyék lehetővé az ifjúságok, hogy a könyvkiállítást megnézhessék.

KALAPOT
Fehérnemű
Nyakendőt
ismét WERNER-től vegyünk.
PIAC-UTCA 53.

MAYER
URISZABÓSÁG
KOSSUTH-U. 29.

Ismét érkezett
női férfi gyerek
kötöttkabát pullover 19'66
Harisnya, zokni,
kész fehérnemű
Tavaszi szövet,
selyem újdonságok.
NERECSEN Divatház
Csapó-utca 8

Javítást vállalok.
Etnyőszalon, Piac-u. 77.

ÜVEG BERGER
Piac-u. 58. Telefon: 368.
Divat férfi szövetek,
női kabát anyagok
Olcsón!
nagy választékban
HEGYI posztó, szövet, belésárú
szaküzletében,
Dégenfeld-tér 10.

Olcsó ár!
Izléses kivitel!
Békebeli minőség
HOROVITZ
gyermekruha
Szent Anna-utca 1. sz.

